

Kulturnämnden

Yttrande under granskning gällande Hasseluddens vårdboende, Saltsjö Boo

Förslag till beslut

Kulturnämnden antar förslag till yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 3 maj 2018.

Sammanfattning

Kulturnämnden yttrar sig i frågor som rör behov av anläggningar och lokaler för kulturverksamhet samt utsmyckning av offentliga platser. Nämnden är även rådgivande vid utformning av bostadsområden.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra markanvändning för särskilt boende för äldre. Detaljplanen syftar även till att införa skydds- och hänsynsbestämmelser främst för de delar av planområdet som omfattar känslig naturmiljö och riksintresse. Det planerade vårdboendet kommer att påverka kulturmiljön men byggnaden har anpassats för att smälta in i omgivningen och harmoniera med omgivningen och med befintlig byggnad, Yasuragi.

Ärendet

Planområdet utgör en gräsplan, brant terräng med barr- och lövskog samt en bit av Hamndalsvägen. I angränsning till planområdet ligger den före detta LO-skolan uppförd 1974 (nuvarande Yasuragi). Byggnaden har skapat ett landmärke vid den stora farleden. Den mörka träpanelen anpassar byggnader till omkringliggande tallskog.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra markanvändning för särskilt boende för äldre. Detaljplanen syftar även till att införa skydds- och hänsynsbestämmelser främst för de delar av planområdet som omfattar känslig naturmiljö och riksintresse.

Föreslagen ny byggnad för särskilt boende för äldre beräknas omfatta cirka 4 600 kvadratmeter bruttoarea och inrymma cirka 60 lägenheter. Marken omkring lämnas så orörd

som möjligt för att samspela med omkringliggande natur samt bädda in huset. Byggnaden kommer att vara placerad bakom trädridan och kommer inte att synas från farleden.

Planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården. I kommunens kulturmiljöprogram preciseras riksintressets olika delar. Riksintressets östra del, från Nacka strand/Augustendal till Tegelön, består av ett glesbebyggt skärgårdslandskap med lågskalig bebyggelse som underordnar sig naturmiljön.

Direkt vid farleden ligger Hasseludden - Hamndalen med höga kulturhistoriska värden. Området karaktäriseras av dramatisk sprickdalsterräng med naturligt skogbeklädda bergssidor samt med sommarvillor från framförallt 1800-talets mitt till sekelskiftet 1900. Många av villorna hör till de mer kända vid Stockholms inlopp och bland dem har byggnadsminne Gustavshäll en särställning. Området uppvisar förutom den bevarade villabebyggelsen tidstypiska badhus, bryggor, äldre murar etcetera, som sammantaget ger en mycket representativ bild över en typisk sommarnöjesmiljö vid farleden.

Inga kända fornlämningar berörs av planförslaget.

Kartan visar områdets avgränsning.

Illustration på innergård, med en möjlig utformning, från väster (arkitekter: sr-k)

Planförslaget kommer innebära negativa konsekvenser för kulturmiljövården. Framförallt är det upplevelsevården som kommer påverkas. Exploateringen innebär ytterligare ett steg mot fler stora volymer i området och innebär viss påverkan på det glesbebyggda skärgårdslandskapet. Upplevelsevärde påverkar framförallt för besökare som färdas landsvägen ner mot kulturmiljön Hasseludden - Hamndalen.

För att minimera projektets negativa konsekvenser har byggnadernas volymer framförallt placerats för att minimera påverkan. Enligt framtagna vyer, skattas den nya byggnadsvolymen dock inte synas från farleden varför åtgärden inte bedöms innebära påtaglig skada på riksintresset. Den nya byggnadens mörka träfasader är tänkt att skapa god helhetsverkan med den före detta LO - skolan, som är utpekad i kulturmiljöprogrammet. Kommunen bedömer att genomförandet av planförslaget inte innebär påtaglig skada av riksintresset för kulturmiljövården.

Enhetens analys och bedömning

Kulturnämnden kan yttra sig i frågor som rör behov av anläggningar och lokaler för kulturverksamhet. Nämndens ansvarsområde är även utsmyckning av offentliga platser och byggnader samt att i övrigt, där nämndens medverkan påkallas, vara rådgivande vid utformning och utsmyckning av bostadsområden. Kulturnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter över detaljplan för Hasseluddens vårdboende.

Det planerade vårdboendet kommer att påverka kulturmiljön men byggnaden har anpassats för att smälta in i omgivningen och harmoniera med omgivningen och med befintlig byggnad, Yasuragi. I och med att den nya fastigheten byggs så att den inte stör vyn från farleden bedömer kultur- och fritidsenheten, i likhet med kommunantikvarien, att det inte nämnvärt påverkar miljön och att fastigheten anpassats vad gäller placering, volymer, och färgsättning. Det är positivt att detaljplanen även syftar till att införa skydds- och

hänsynsbestämmelser främst för de delar av planområdet som omfattar känslig naturmiljö och riksintresse.

Ekonomiska konsekvenser

Planprogrammet medför inga ekonomiska konsekvenser för kulturnämnden.

Konsekvenser för barn

I det aktuella området finns få bostäder eller ytor anpassade för friluftsliv som regelbundet besöks av barn och ungdomar. I närheten, till exempel Nyckelviken, finns områden anpassade för rekreation och möjlighet att ta del av den kulturmiljö som är typisk för denna del av Nacka.

Bilagor

1. Förslag till yttrande Hasseluddens vårdboende
2. Planbeskrivning Hasseluddens vårdboende

Tuula Aula
Tf Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Susanne Broman Kjulsten
Samhällsplanerare
Kultur- och fritidsenheten